

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії

Ректор, професор

В.Г.Чернець

«15» березня 2017 р.

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ з фаху
за спеціальністю Менеджмент
для вступу на навчання за освітнім рівнем «бакалавр»
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»

Ухвалено на засіданні приймальної комісії
від « 15 » березня 2017 р.
протокол № 3

Київ – 2017

Програма вступного випробування на здобуття освітнього рівня «Бакалавр» на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста /Укл.: Коваленко О.М., канд. екон. наук, доцент, Воробйова Н.П., канд. екон. наук, доцент, Бойко В.І., канд. філ. наук, доцент. – К.: НАКККіМ, 2017.

Програма призначена для абітурієнтів, які вступають до Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв для здобуття освітнього рівня «бакалавр». Вона містить пояснювальну записку, орієнтовні тестові завдання, список рекомендованої літератури, критерії оцінювання знань абітурієнтів.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вступне випробування на освітній рівень «бакалавр» на базі диплому «молодший спеціаліст» за спеціальністю 073 Менеджмент передбачає тестові завдання.

Тестові завдання включають питання з таких навчальних дисциплін: «Основи менеджменту», «Основи економічної теорії», «Основи фінансів».

Абітурієнтам пропонується 50 тестових завдань, кожне з яких може мати одну або кілька варіантів представлених відповідей і оцінюється у 4 бали. Оцінювання здійснюється за 200 бальною шкалою (від 100 до 200 балів).

Для того, щоб правильно виконати тестові завдання абітурієнту необхідно володіти знаннями з основ менеджменту, теоретичних і практичних його аспектів, історії економічних вчень, орієнтуватися в питаннях знання основ фінансів та економічного аналізу.

У програму включені орієнтовні питання і список рекомендованої літератури, з якою абітурієнт може ознайомитись в бібліотеках, зокрема в науковій бібліотеці НАКККіМ (<http://nakkkim.edu.ua>)

Тема 1. Економічна теорія: предмет і метод

Зародження і основні етапи розвитку економічної теорії. Предмет економічної теорії. Економічні закономірності і економічні закони.

Методи пізнання економічних процесів. Мета і функції економічної теорії. Пізнання і використання економічних законів.

Економічна теорія, економічна політика та практика та їх взаємодія.

Тема 2. Економічна система суспільства та відносини власності. Економічні потреби та інтереси.

Економічна система, її суть та основні структурні елементи. Типи економічних систем. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку.

Економічні потреби суспільства, їх суть і класифікація. Економічні інтереси, їх суть і зв'язок з потребами. Економічний закон зростання потреб. Крива виробничих можливостей.

Власність: поняття, сутність, правовий та економічний зміст. Типи форми і види власності. Власність у системі економічних відносин.

Перехідні економічні системи: зміст і основні риси. Розпад командно-адміністративної системи і необхідність переходу до ринкових відносин.

Еволюція відносин власності в Україні. Роздержавлення і приватизація: її принципи і напрями в період переходу України до ринку.

Тема 3. Товарне виробництво як форма організації суспільного виробництва. Гроші і грошова система.

Суть і форми організації суспільного виробництва.: натуральне і товарне. Основні фактори і структура суспільного виробництва. Товарне виробництво як основа ринкової економіки. Ефективність виробництва її суть і показники. Крива виробничих можливостей.

Товар і його властивості. Величина вартості товару. Закон вартості. Теорії вартості. Теорія граничної корисності.

Гроші, їх виникнення, суть і види грошей. Функції грошей. Грошова система і грошовий обіг. Закон грошового обігу.

Тема 4. Ринкова економіка: сутність, принципи побудови.

Потреби людей і обмеженість ресурсів. Суть ринку, його завдання, умови виникнення, принципи і функції. Структура, об'єкти і суб'єкти ринку. Моделі ринкової економіки та методи регулювання ринкової системи. Альтернативні системи.

Інфраструктура ринку та її елементи. Біржі, їх види і функції.

Формування ринкової економіки в Україні в період трансформаційних перетворень. Концепції переходу постсоціалістичних країн до ринкової економіки.

Тема 5. Конкуренція і монополія в умовах ринку.

Конкуренція як рушійна сила ринкової економіки. Суть, види і функції конкуренції. Досконала і недосконала конкуренція. Методи конкурентної боротьби.

Причини виникнення і суть монополій. Види і форми монополій. Монопольна ціна, монопольний прибуток. Наслідки монополізму.

Антимонопольна політика в умовах змішаної моделі ринкової економіки. Антимонопольне регулювання в Україні. Функції Антимонопольного комітету.

Тема 6. Теорія попиту і пропозиції. Ціна як регулятор ринкової економіки.

Суть попиту, закон попиту та фактори, що його визначають.

Пропозиція, закон пропозиції та фактори, що на неї впливають.

Еластичність попиту і пропозиції. Моделі еластичності.

Взаємодія попиту і пропозиції. Модель ринкової рівноваги. Ціна як регулятор ринкової рівноваги. Взаємозв'язок величини вартості товарів і ціни.

Тема 7. Основні положення макроекономіки. Суспільне відтворення та економічне зростання. Економічні цикли.

Суть макроекономіки як складової частини економічної теорії. Сутність системи національних рахунків. Основні макроекономічні показники: ВВП, ВНП, ЧНП, НД.

Суспільне відтворення його суть і пропорції. Види і фактори суспільного відтворення.

Економічне зростання, його суть, типи і фактори. Моделі зростання.

Теорія сукупного попиту і сукупної пропозиції і їх макроекономічної рівноваги. Модель кругообігу ресурсів продуктів і доходів у суспільстві.

Економічні цикли, їх суть і фази циклу. Теорії циклічних коливань. Причини циклічних коливань. Види циклів. Теорія «довгих хвиль» кон'юнктури.

Тема 8. Безробіття та інфляція як прояв макроекономічної нестабільності в умовах ринку.

Ринок робочої сили та особливості його функціонування. Зайнятість населення. Попит і пропозиція робочої сили.

Безробіття, його суть і причини виникнення. Рівень безробіття. Види і форми безробіття. Ціна безробіття і його соціально-економічні наслідки. Закон Оукена.

Цілі, принципи та механізм державного регулювання зайнятості. Соціальний захист безробітних.

Сутність, причини і види інфляції. Підрахунок рівня і темпу інфляції. Механізм інфляції: інфляція попиту і інфляція пропозиції. Соціально-економічні наслідки інфляції.

Взаємозв'язок інфляції і безробіття. Крива Філіпса. Поняття стагфляції.

Антиінфляційна політика держави та її особливості в Україні в період переходу до ринку.

Тема 9. Економічна роль держави.

Необхідність, цілі і суть державного регулювання економіки. Об'єкти і суб'єкти державного регулювання. Функції держави. Форми і методи державного регулювання економіки. Прямі і непрямі методи регулювання. Планування, програмування, прогнозування. Захист і підтримка конкуренції. Фінансово-кредитне регулювання. Стабілізаційна політика. Структурна політика. Інвестиційна політика і стимулювання НТП. Соціальний захист.

Основні напрями економічних реформ України в період переходу до ринку. Роль держави у роздержавленні та приватизації об'єктів власності.

Тема 10. Фінансово-кредитна система. Фіскальна політика держави.

Фінанси їх суть та функції. Фінансова система та її основні ланки. Фінанси підприємств.

Державний бюджет, його завдання і структура. Дефіцит державного бюджету, причини його виникнення і шляхи подолання. Державний борг.

Фіскальна політика держави її суть і напрями. Податки та їх види. Дискреційна та не дискреційна державна політика.

Кредит: економічна суть і функції. Види і форми кредиту. Ціна кредиту.

Банки, їх функції і види. Банківська система та її структура. Функції центрального банку. Операції комерційних банків. Завдання і функції Національного Банку України по стабілізації грошової системи країни.

Тема 11. Аграрні відносини і теорія земельної ренти.

Сутність і специфіка аграрних відносин. Земля, як засіб виробництва. Диференціальна рента I і II. Абсолютна і монопольна рента. Ціна землі.

Агропромислова інтеграція, як основа формування АПК. Інтенсифікація сільського господарства. Нові форми господарювання. Сучасні проблеми розвитку аграрних відносин в Україні.

Тема 12. Теорія підприємства в системі ринкових відносин.

Основні показники діяльності підприємства.

Підприємство як суб'єкт підприємницької діяльності. Основні ознаки, форми та види підприємств. Форми власності. Фонди підприємств та їх види. Основні та оборотні фонди. Амортизація.

Капітал і витрати виробництва. Собівартість продукції, її види. Результати господарської діяльності підприємства.

Прибуток і дохід підприємства. Рентабельність виробництва. Фондомісткість і фондівіддача. Матеріаломісткість продукції. Продуктивність та інтенсивність праці.

Тема 13. Використання виробничих ресурсів. Формування доходів в умовах ринку.

Ринок факторів виробництва. Особливості ціноутворення, попиту і пропозиції на ринку факторів виробництва. Використання і розподіл ресурсів фірмою. Мінімізація витрат фірми. Правило максимізації прибутку.

Формування доходів в умовах ринку: заробітна плата, рента і прибуток. Ринок праці та заробітна плата: суть, форми і системи. Номінальна і реальна заробітна плата.

Ринок капіталів і прибуток та його економічна роль. Позичковий капітал і відсоток. Поняття дивіденду. Акції і облігації. Ціна акції.

Диференціація доходів населення в умовах ринку.

Тема 14. Організаційні основи підприємницької діяльності.

Поняття підприємництва. Умови, принципи та організаційні основи підприємницької діяльності. Функції підприємництва.

Форми організації підприємництва. Нові види підприємницької діяльності в сучасних умовах.

Економічні основи розвитку підприємництва в Україні. Законодавча база.

Менеджмент як наукова основа управління підприємницькою діяльністю. Суть і функції менеджменту.

Суть, функції і значення маркетингу. Етапи маркетингових досліджень.

Тема 15. Світова економіка: сутність тенденції та перспективи.

Світове господарство: поняття, ознаки, етапи та тенденції розвитку. Міжнародний поділ праці та інтеграція національних господарств.

Глобалізація як новий етап розвитку інтеграційних процесів у світовій економіці. Світова інфраструктура. ТНК і розвиток інтеграційних зв'язків.

Інтеграція України у світове господарство та її зовнішньоекономічна політика.

Тема 16. Міжнародна торгівля і світова валютна система.

Економічна основа і суть міжнародної торгівлі. Теорія «порівняльних переваг» і її значення для міжнародної торгівлі. Вивезення капіталу: суть, форми і напрями. Тенденції розвитку міжнародної торгівлі в сучасних умовах. Зовнішньоторговельна політика держави та її основні форми: протекціонізм та фритредерство.

Торговий і платіжний баланс країни, його суть і структура.

Міжнародні валютні відносини. Еволюція і сучасний стан світової валютної системи. Валютний ринок і валютний курс. Європейська валютна система. Міжнародні валютно-кредитні організації (МВФ і МБРР).

Державне регулювання валютних відносин в Україні на сучасному етапі.

ПРИКЛАДИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Економічною основою будь-якого виробництва є:

- А) жива людська праця;
- Б) суспільний поділ праці та взаємний обмін його результатами;
- В) суспільно-економічні чинники (організація економічної діяльності, політична система, культура; національні традиції і т.д.)

2. Робоча сила – це:

- А) речі або їх комплекс, за допомогою яких людина впливає на природу;
- Б) сукупність фізичних і духовних можливостей людини;
- В) оплата працівнику за певний час (годину, робочий день, тиждень) його роботи.

3. Функціональне призначення виробництва:

- А) забезпечувати споживання;
- Б) забезпечувати відтворення робочої сили;
- В) забезпечувати соціальну рівність людей.

4. Матеріальною основою економічних систем виступають:

- А) засоби виробництва;
- Б) продуктивні сили;
- В) фактори виробництва.

5. Сукупність заходів з перетворення державної власності, спрямованих на усунення надмірної ролі держави в економіці:

- А) націоналізація;
- Б) колективізація;
- В) роздержавлення.

6. Найвідомішим представником адміністративної (класичної) школи управління є:

- а) Ф. Тейлор;
- б) А. Файоль;
- в) Е. Мейо;
- г) М. Фоллет.

7. На чому базуються принципи менеджменту?

- а) на законах розвитку суспільства і закономірностях управління;
- б) на законах, які діють в Україні;

в) на положеннях про підрозділи організацій;

г) на під/законних актах.

8. *Що слід розуміти під організацією;*

а) групу людей, які об'єднались для отримання прибутку;

б) групу людей, діяльність яких свідомо координується для досягнення певної мети;

в) групу людей, діяльність яких координується відповідним органом управління;

г) групу людей, які об'єдналися для спільного проведення вільного часу.

9. *Сукупність інститутів, що обслуговують ринок і виконують визначені функції по забезпеченню нормального режиму його функціонування:*

А) елементи ринку;

Б) функції ринку;

В) інфраструктура ринку.

10. *У ринковій економіці існує так званий фіктивний капітал, який представлений:*

А) у тіньовому бізнесі;

Б) у цінних паперах;

В) у активах підприємств.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основи менеджменту

Дубич К. В., Кірічок О. Г., Процюк В. К.	Основи теорії управління та менеджменту : навч. посіб.	К. : Європ. ун-ту, 2015
Кредісов А.	Історія вчень менеджменту : навч. посіб.	Львів : Магнолія, 2012
Кузьмін О., Мельник О	Основи менеджменту : підручник	К. : Слово, 2007
Ред. А. А. Мазаракі, Г. Є. Мошек	Менеджмент : теорія і практика : навч. посіб.	К. : Центр учбової літератури, 2013
Пушкар Р. М., Тарнавська Н. П.	Менеджмент : підручник	К. : Центр учбової літератури, 20011
Рульєв В. А., Гуткевич С.О.	Менеджмент : навч. посіб.	К. : Знання, 2009
Сидоренко О. І., Редько П. С.	Менеджмент : ситуаційні вправи : навч. посіб.	К. : Професіонал, 2009
Ред. Л. І. Федулова	Сучасні концепції менеджменту : навч. посіб.	К. : МАУП, 2009
Філіна А. П., Клочко В. П.	Основи менеджменту : навч. посіб.	К. : ДАКККіМ, 2011
Уклад. А. П. Філіна, В. П. Клочко	Основи менеджменту : термінологічний словник	К. : Кондор, 2011
Хміль Ф. І.	Основи менеджменту : навч. посіб.	К. : Центр учбової літератури, 2009
Шегда А. В.	Менеджмент : навч. посіб.	К. : Академвидав, 2012
Шморгун Л. Г.	Менеджмент організацій : навч. посіб.	Житомир : Полісся, 2015
ред. Г. В. Щокін, М. Ф. Головатий	Менеджмент : навч. посіб.	К. : Знання, 2016

Основи економічної теорії

Предборський В. А., Гарін Б. Б., Кухаренко В. Д.	Економічна теорія : підручник	К. : Юрінком Інтер, 2014
За заг. ред. О. О. Мамалуя	Основи економічної теорії : підручник	К. : Видавничий центр "Академія", 2015
Мочерний, С. В.	Економічна теорія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.	К. : Кондор, 2012
Мельник Л. Ю., Макаренко П. М.	Економічна теорія - політекономічний контекст : навч. посіб.	К. : Вища школа, 2015
Бортіс Г.	Інституції, поведінка та економічна теорія	К. : Вид. дім "Кієво-Могилянська академія", 2009
Дзюбик С. Д.,	Основи економічної теорії	К. : КНТ, 2009

Ривак О. С.	: навч. посіб.	
Довбенко М. В.	Сучасна економічна теорія : економічна нобелелогія : навч. посіб.	К. : Центр учбової літератури, 2012
Єщенко П. С., Палкін Ю. І.	Сучасна економіка : навч. посіб.	К. : ВЦ Академія, 2015
Коноплицький В. А., Філіна Г. І.	Економічний словник : тлумачно-термінологічний	К. : Кондор, 2015

Основи фінансів

Благує І. Г., Сорока Р. С., Єлейко І. В.	Фінанси : навч. посіб.	Львів : Магнолія-2006, 2007
Василик О. Д., Павлюк К. В.	Державні фінанси України : підручник	К. : Центр навчальної літератури, 2013
Під керівництвом і за ред. М. В. Грідчиної, В. Б. Захожая	Фінанси (теоретичні основи) : підручник	К. : МАУП, 2014
Загородній А. Г., Вознюк Г. Л.	Фінансово-економічний словник	К. : Знання, 2007
М. І. Карлін, Л. М. Горбач, Л. Я. Новосад та ін.	Державні фінанси в транзитивній економіці : навч. посіб.	К. : Кондор, 2007
За ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, М. І. Барановської	Міжнародні фінанси : кредитно-модульний курс : навч. Посіб	К. : Центр учбової літератури, 2011
Котельников Д. І., Нестеренко М. Д.	Управління фінансами : словник-довідник юридичних термінів	К. : Кондор, 2009
Кудряшов В. П.	Фінанси : навч. посіб.	Херсон : Олді- плюс, 2014
Криховецька З. М., Труфанова С. О., Цигилик І. І.	Фінанси (у питаннях і відповідях) : навч. посіб.	К. : Центр навчальної літератури, 2009
Лагутін В. Д.	Кредитування : теорія і практика : навч. посіб.	К. : Знання, 2015
Опарін В. М.	Фінанси (загальна теорія) : навч. посіб.	К. : КНЕУ, 2002
Петленко Ю. В., Рожко О. Д.	Місцеві фінанси : опорний конспект лекцій	К. : Кондор, 2003

З рекомендованою літературою Ви можете ознайомитися в читальному залі наукової бібліотеки НАКККіМ (<http://nakkkim.edu.ua>)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Знання абітурієнтів, виявлених на тестових завданнях оцінюються від 100 до 200 балів, а кількість балів залежить від кількості правильних відповідей.

Предметно-екзаменаційна комісія оцінює знання абітурієнта за такими критеріями:
до **100 = 25 і менше правильних відповідей «незадовільно»**, абітурієнт не володіє базовими знаннями з визначених програмою дисциплін (не знає сутність і зміст менеджменту, принципи та функції, поняття та види мотивації, сутність організаційної структури).

104-140 = 26 – 35 правильних відповідей «задовільно», абітурієнт володіє базовими знаннями з визначених програмою дисциплін на початковому рівні (знає сутність і зміст менеджменту, принципи та функції, сутність функції стратегічного планування, сутність і класифікацію методів управління, поняття та види мотивації, сутність організаційної структури).

144-180 = 36 – 45 правильних відповідей «добре», абітурієнт володіє фактичним матеріалом з визначених програмою дисциплін (знає сутність і зміст менеджменту, принципи та функції, сутність функції стратегічного планування, сутність і класифікацію методів управління, поняття та види мотивації, сутність організаційної структури. Вміє правильно визначити сутність і зміст процесів управління, керівництва, підприємництва і менеджменту).

184-200 = 46 – 50 правильних відповідей «відмінно», абітурієнт володіє ґрунтовними знаннями з визначених програмою дисциплін (знає сутність і зміст менеджменту, принципи та функції, сутність функції стратегічного планування, сутність і класифікацію методів управління, поняття та види мотивації, сутність організаційної структури. Вміє правильно визначити сутність і зміст процесів управління, керівництва, підприємництва і менеджменту; провести аналіз внутрішнього і зовнішнього середовища об'єктів менеджменту, соціальних і психологічних факторів, що визначають ефективність взаємодії і сполучених процесів менеджменту).

На складання тестових завдань відводиться 2 (дві) години.